

VI.

Betænkning

over

Forflag til Lov om Ophævelse af Frdg. 14. Oktbr. 1773 om Selveier-
gaardes Arv paa Bornholm m. v.

(Udgiven af Landstingets Udvalg den 16de November 1886.)

Ved nærværende Lovforlags første Be-
handling reistes i Thinget fra forskjellig
Side Betænknelighed mod at lade det passere
uden en nærmere Undersøgelse og Over-
veielse af de til den særlige bornholmste
Arvelovgivning knyttede Ulemper og For-
dele, idet der fra een Side lagdes Bægt paa,
at man ikke uden bydende Nødvendighed
burde gribe ind i bestaaende, mere end aar-
hundredgamle Arveforhold, og fra anden
Side, at da Hensigten med den paagjæl-
dende Lovgivning upaatvivlelig havde været
at holde Bøndergaardene samlede og sikke
deres Nedavning i Slægten, maatte man,
hvis man erkjendte Betydningen af Beva-
relsen af en velstillet og selvstændig Bønde-
stand, kun med Forsigtighed skride til Løs-
ningen af hertil stigtende Baand og Lov-
bestemmelser. Da det vel tør antages, at
Nedsættelsen af nærværende Udvalg resul-
terede af disse Udtalelser, har Udvalget i
sine Undersøgelser af Forholdet stillet de her
anførte Betænkneligheder, der paa det Nær-
meste falde sammen, i første Række, og Re-
sultatet af disse Undersøgelser er da, at
hvis Hensigten med den for Bornholm sær-
lige Arvelovgivning, hvad man lader staa
hen, overhovedet har været den, at bevare

Bøndergaardene samlede og i Slægterne,
naaes denne Hensigt kun i en forsvindende
Grad, idet den paagjældende Lovgivning
aabner saa fri Udgang til Gaardenes Ud-
stykning og Salg, at det kun er ved ganske
særlige og tilfældige Leiligheder, hvor de
omhandlede eiendommelige Arvebestemmelser
træde i Kraft. En bornholmst Gaardeier
kan nemlig lige saa frit som enhver anden
danst Gaardeier udstykke og sælge Parceller
af sin Gaard, han kan med samme Frihed
pantfætte den og sælge den, og denne Fri-
hed benyttes vistnok omtrent i samme Maal
som i det øvrige Land. Forskjellen er kun
den, at Gaardeierne paa Bornholm maa
gjøre alt dette i levende Live; thi de mangle
Testationsret, og ved deres Død træder den
her gjældende Arvelov i Virksomhed og
netop da som oftest under meget uheldige
Omstændigheder, idet det som Regel kan an-
tages, at det kun er ved et tidligt og uventet
Dødsfald, der har forhindret Vedkommende
i betids at træffe de for Familien ønskelige
Dispositioner, at den særlige Arvegang faar
reel Betydning og det undertiden en høist
uheldig; thi ved en saadan Leilighed vil det
ikke sjældent hænde, at en Umyndig, uagtet
en efter almindelig danst Arvelovgivning